

ข้อบังคับกรมประชาสัมพันธ์

ว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพ

ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๖ กำหนดให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ในกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่น มีเสรีภาพในการเสนอร่างและแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้อาณัติของหน่วยราชการที่สังกัดอยู่ ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพและมีสิทธิจัดตั้งองค์กรเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพและความเป็นธรรม รวมทั้งมีกลไกควบคุมกันเองขององค์กรวิชาชีพ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรา ๓๙ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต้องรวมกลุ่มกันเพื่อจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และควบคุมการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนของรัฐ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่เป็นกลางในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาล หน่วยงานของรัฐกับประชาชน ตลอดจนประชาชนด้วยกัน มีการบริหารและดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ขององค์การว่า “เป็นองค์กรหลักที่เป็นเลิศด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารมวลชนแบบมืออาชีพแห่งอาเซียน เพื่อการพัฒนา การรักษาความมั่นคง วัฒนธรรม และภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ” นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และให้บริการสาธารณะทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำข้อมูลนำเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และนำข้อมูลไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพต่อประเทศทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ปัจจุบันกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นกิจการที่มีอิทธิพลต่อประชาชนทั้งความรู้สึคนึกคิด การดำเนินชีวิต และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เนื่องจากเนื้อหาสาระที่สื่อสารผ่านทางกิจการเหล่านี้มีความหลากหลาย ซึ่งมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ กรมประชาสัมพันธ์จึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นภายใต้ข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญดังกล่าวว่า หน่วยงานและบุคลากรขององค์กรต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ มีความน่าเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานและประชาชนทุกภาคส่วน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๕๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช ๒๕๔๖ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรมประชาสัมพันธ์จึงออกข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของ กรมประชาสัมพันธ์ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมประชาสัมพันธ์ ว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ”

ข้อ ๒. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

“องค์การ” หมายความว่า กรมประชาสัมพันธ์

“ผู้บริหาร” หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และผู้บริหารทุกระดับของ กรมประชาสัมพันธ์

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งไม่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารของกรมประชาสัมพันธ์ ที่ประกอบวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งบุคคลอื่นใดที่มาปฏิบัติงาน ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์

“จริยธรรม” หมายความว่า หลักเกณฑ์หรือกฎที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินว่าการกระทำใดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม ควรปฏิบัติ และการกระทำใดเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

“การประกอบวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของ กรมประชาสัมพันธ์” หมายความว่า การปฏิบัติงานในหน่วยงานของกรมประชาสัมพันธ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานด้านประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน และงานสร้างสรรค์สื่ออื่นใดที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๔. ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

จริยธรรมขององค์การ

ข้อ ๕. จริยธรรมขององค์การ มีดังนี้

(๕.๑) หลักผลประโยชน์สาธารณะ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(๕.๒) หลักความเป็นอิสระ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องปฏิบัติงานอย่างมีความเป็นอิสระทางวิชาชีพ โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ใด

(๕.๓) หลักสิทธิมนุษยชน ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องเคารพในหลักการสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เห็นคุณค่าและความสำคัญในความแตกต่างหลากหลายของมนุษย์ ไม่เหยียดหยาม ไม่แบ่งแยก ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ เพศวิถี อายุ ความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง ที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

(๕.๔) หลักความสุจริต ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องรักษาความซื่อตรง ไม่ก่อให้เกิดความสงสัยว่ามีเจตนาอันไม่สุจริต หรือตกอยู่ภายใต้อิทธิพลการชี้นำของบุคคลหรือกลุ่มผลประโยชน์

(๕.๕) หลักความโปร่งใส ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องแสดงให้เห็นและพร้อมชี้แจงความโปร่งใสในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติขององค์การ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกและบุคคลภายในองค์การ

(๕.๖) หลักการยอมรับการตรวจสอบ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องยอมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

(๕.๗) หลักคุณธรรมของผู้นำ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกระดับการบังคับบัญชา ต้องประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้องใช้หลักประเมินความดีความชอบตามผลงานที่ประจักษ์

(๕.๘) หลักความคุ้มค่า ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ต้องปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของการใช้จ่าย

หมวด ๒

จริยธรรมของผู้บริหาร

ข้อ ๖. จริยธรรมของผู้บริหาร มีดังนี้

(๖.๑) บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์การ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์

(๖.๒) บริหารงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ และสามารถชี้แจงหรืออธิบายได้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกและภายในองค์การ

(๖.๓) ไม่เปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ

(๖.๔) บริหารงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ โดยประยุกต์ความรู้และทักษะการบริหารจัดการอย่างสุดความสามารถในทุกกรณี และไม่สร้างข้อผูกมัดที่อาจขัดแย้งกับหน้าที่ของตนในภายหลัง

(๖.๕) เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงานและส่วนตัวให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับฟังข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ทุกคน และปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความรับผิดชอบต่อสังคม

(๖.๖) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ขององค์การอย่างเคร่งครัด มีความยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อสนองประโยชน์หรือความต้องการของตนทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๖.๗) ควบคุมดูแลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พร้อมทั้งให้คำแนะนำแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนให้คำปรึกษาด้วยความเป็นมิตร ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ อีกทั้งปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่ทุกคนอย่างสุภาพ เคารพต่อความเป็นปัจเจกบุคคล และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๖.๘) ถ่ายทอดและสอนงานในความรับผิดชอบให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานอย่างตรงไปตรงมา ไม่ปิดบัง และด้วยความปรารถนาดี

(๖.๙) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งของตนเองและเจ้าหน้าที่ทุกคนอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และสม่ำเสมอ

(๖.๑๐) เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รู้และเข้าใจ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์การ รวมทั้งจริยธรรมและแนวทางปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าขององค์การเป็นสำคัญ

หมวด ๓

จริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่

ข้อ ๗. จริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ มีดังนี้

(๗.๑) ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดบังหรือแสวงหาประโยชน์ อันมิชอบ จากการทำงาน หรือเห็นแก่อำิสสินจ้างใด ๆ อันส่อเจตนาไปในทางทุจริต ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่รับของขวัญที่มีมูลค่าเกินกว่าที่กฎหมายและระเบียบของทางราชการกำหนด

(๗.๒) ปฏิบัติงานอย่างตั้งใจ เสียสละ และมีประสิทธิภาพ มุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จ ของงาน เพื่อประโยชน์แก่องค์การเป็นส่วนรวม ไม่เกี่ยงงาน และเป็นธุระในภาระงานที่มีผลกระทบต่องค์การ

(๗.๓) ประพฤติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ทั้งด้านกิริยา มารยาท การวางตัว และการแต่งกาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองและองค์การ

(๗.๔) รักษาชื่อเสียงของตนเองและองค์การโดยไม่ให้ร้ายหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันจะ ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่องค์การ

(๗.๕) รักษาผลประโยชน์ขององค์การ ไม่เบียดบังประโยชน์ขององค์การไปเป็น ประโยชน์ ส่วนตนหรือบุคคลอื่น ตลอดจนการรักษาทรัพย์สินขององค์การ และรับผิดชอบในการใช้ทรัพย์สินของ องค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด และดูแลมิให้ทรัพย์สินขององค์การต้องเสียหาย

(๗.๖) รักษาความลับขององค์การ ไม่เปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารขององค์การที่ยัง ไม่ควรเปิดเผย และไม่ให้ข่าวสารหรือข้อมูลใดๆ ที่ผู้มีอำนาจสั่งการยังไม่อนุญาต

(๗.๗) ปฏิบัติตามคำสั่งโดยชอบของผู้บังคับบัญชา ไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการฝ่าฝืน ระเบียบหรือการกระทำใดๆ อันเป็นการส่อเจตนาไม่สุจริต และร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี โดยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานแก่เพื่อนร่วมงาน

(๗.๘) ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ประพฤติปฏิบัติต่อกันด้วยความสุภาพ เสียสละ อดทน อดกลั้น ให้อภัยซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยไม่แบ่งแยกหรือยกตนข่มผู้อื่น

(๗.๙) ไม่ทำธุรกิจโดยอาศัยชื่อขององค์การ หรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจการที่เกี่ยวข้อง กับองค์การ หรือแอบอ้างใช้ชื่อเสียงขององค์การในกิจการของตนหรือบุคคลอื่น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม

หมวด ๔

จริยธรรมของการประกอบวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๘. ด้านการเสนอข่าวและรายการ มีดังนี้

(๘.๑) การเสนอข่าวหรือข้อมูล ต้องยึดถือข้อเท็จจริง ความถูกต้อง เทียบตรง โดยการเลือกแหล่งข่าว แหล่งข้อมูล การใช้ภาษา การกำหนดเนื้อหา วิธีการ หรือรูปแบบการนำเสนอ ต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง มีการตรวจสอบ ตรวจสอบเป็นหลักปฏิบัติสำคัญ

(๘.๒) การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ ต้องรายงานตามความเป็นจริง ไม่แทรกความคิดเห็น ไม่บิดเบือน ไม่คาดเดา ไม่สร้างความเข้าใจผิด หรือไม่ทำให้เกิดการตื่นกลัวอย่างเกินเหตุ

(๘.๓) การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน ต้องแยกแยะให้ชัดเจน ระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น เนื้อหาข่าวกับการวิเคราะห์ตีความ เหตุผลที่แท้จริงกับการกล่าวอ้างว่าเป็นเหตุผล

(๘.๔) ต้องเปิดเผย ตรงไปตรงมา และชี้ตรงต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว แหล่งข่าว ผู้ร่วมรายการ ผู้ให้ทัศนะความคิดเห็น รวมทั้งผู้ชม ผู้ฟังรายการ

(๘.๕) การเสนอข่าวหรือรายงานเกี่ยวกับการเมืองและนโยบายสาธารณะ ต้องกระทำด้วยความซื่อตรงต่อข้อเท็จจริง ไม่เอนเอียง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

(๘.๖) ผู้สื่อข่าว ผู้รายงาน หรือผู้นำเสนอรายการ ต้องไม่แสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรายการ และต้องระมัดระวังในการทำหน้าที่ มิให้ถูกใช้ หรือตกเป็นเครื่องมือของนักการเมือง

(๘.๗) การเสนอข่าว หรือการรายงานประเด็นอาชญากรรม หรือภัยต่อสาธารณะ ต้องไม่ทำให้ประชาชนตื่นตระหนกอย่างเกินกว่าเหตุ ไม่สร้างผลกระทบต่อการบูรณาการยุติธรรม ไม่ยั่วยุการประกอบอาชญากรรม ไม่ชักนำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบ หรือการก่อความไม่สงบ

ข้อ ๙. ด้านการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล มีดังนี้

(๙.๑) ต้องใช้วิจารณญาณเป็นพิเศษสำหรับแหล่งข่าว หรือผู้ร่วมรายการที่เป็นเด็ก และเยาวชน หรือบุคคลที่กำลังอยู่ในความทุกข์ หรือผู้ที่มีความบกพร่องทางสมอง เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่อาจไม่ตระหนักถึงผลกระทบจากการให้สัมภาษณ์ หรือการเข้าร่วมรายการ

(๙.๒) ไม่กล่าวหาผู้อื่นโดยปราศจากหลักฐานใดๆ ให้เกียรติและรักษาศักดิ์ศรีของบุคคลที่ตกเป็นข่าวในทุกกรณี เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการเสนอข่าวสาร ได้ชี้แจงแก้ไขจากการถูกกล่าวหา รวมทั้งไม่ตัดสินว่าผู้ใดกระทำผิดโดยยังไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม

(๙.๓) การปกปิดแหล่งข่าว หรือการหาข่าว หรือข้อมูลอย่างไม่เปิดเผย ต้องมีเหตุผลอันสมควร หรือเพื่อประโยชน์ของมหาชนส่วนใหญ่ หรือเพื่อสวัสดิภาพ และความปลอดภัยของแหล่งข่าว

(๙.๔) เคารพสิทธิส่วนบุคคล เกียรติยศ ชื่อเสียง และความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น และไม่เสนอข่าวสารหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายชื่อเสียงและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

ข้อ ๑๐. ด้านศีลธรรม วัฒนธรรม และจารีตประเพณี มีดังนี้

(๑๐.๑) การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ต้องคำนึงถึงศีลธรรม วัฒนธรรม และจารีตประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๑๐.๒) หลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อมูลที่ขัดต่อศีลธรรมอันดี ดังนี้

(๑๐.๒.๑) ควรระมัดระวังการแสดงผลออกถึงสัมผัสภาพทางเพศ ที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศ การสร้างความสัมพันธ์เชิงชู้สาว การกดขี่ทางเพศ และกิริยาท่าทาง หรือคำพูดที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และควรระมัดระวังเป็นพิเศษในการนำเสนอประเด็นทางเพศที่เกี่ยวกับเด็ก เช่น ความผิดปกติทางเพศและร่างกาย การล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

(๑๐.๒.๒) ควรระมัดระวังการนำเสนอรายการเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ไม่ให้เป็นการชี้นำหรือชักจูงใจให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรเน้นให้เห็นภาพเปลือย ภาพที่ไม่เหมาะสม หรือควรมีการลดความชัดเจนของภาพ (Blur) ในรายการเพื่อการศึกษา สารคดี หรือกีฬาที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงภาพดังกล่าวได้ เช่น สารคดีชีวิตชนเผ่า การผสมพันธุ์ของสัตว์ เป็นต้น

(๑๐.๒.๓) ควรหลีกเลี่ยงการนำเสนอเรื่องหรือข้อมูลซึ่งอาจชักนำให้เกิดความเข้าใจไปในทางเสื่อมเสียชื่อเสียงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคล ไม่ควรนำเสนอประเด็นความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่เต็มใจ ในลักษณะชี้นำและชักจูง

(๑๐.๒.๔) ควรระมัดระวังเรื่องการแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ พิธีกร ผู้ร่วมรายการ ให้มีความสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ วัฒนธรรม และประเพณี เว้นแต่เป็นการแต่งกายในกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับในสังคม ถูกต้องตามกาลเทศะ และตามกติกาสากล (Dress Code)

(๑๐.๒.๕) ควรระมัดระวังการนำเสนอ หรือเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ร้ายซึ่งผิดธรรมดา เนื่องจากอาจเป็นตัวอย่าง หรือเป็นเหตุชักจูงให้เกิดอาชญากรรมเลียนแบบ ไม่ควรเปิดเผยข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ อันจะส่งผลต่อรูปคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

(๑๐.๒.๖) ไม่ควรนำเสนอความทารุณโหดร้าย ขาดมนุษยธรรม ป่าเถื่อน หวาดเสียว หรืออุจาด

(๑๐.๒.๗) ควรระมัดระวังการนำเสนอเรื่อง หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อ ที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ และไม่ให้เป็นการชี้นำ ชักจูงให้เชื่อ หรือเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมตามความเชื่อนั้น และควรระมัดระวังในการนำเสนอเรื่องสยองขวัญ และเรื่องเหนือธรรมชาติ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออารมณ์ และความรู้สึกของผู้รับสื่อ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

ข้อ ๑๑. การนำเสนอด้านการพนัน ยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย

(๑๑.๑) ควรระมัดระวังการนำเสนอพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย หรืออาจนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมาย และควรชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการกระทำผิดกฎหมาย

(๑๑.๒) ควรขึ้นคำเตือนในการนำเสนอเกี่ยวกับการพนัน ยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย สถานที่ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำผิด และไม่ควรรู้หน้า หรือให้ข้อมูลในการกระทำความผิด

ข้อ ๑๒. ด้านการใช้ภาษา

(๑๒.๑) ควรคำนึงถึงความถูกต้องของหลักการใช้ภาษาไทย ตามเกณฑ์มาตรฐาน ความถูกต้อง แม่นยำ ตามเนื้อหาข้อมูล ตามขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีอันดีงามของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสื่อความหมายที่เข้าใจได้ ชัดเจน เหมาะสม และระมัดระวังการใช้คำแสลง คำตามสมัยนิยม

(๑๒.๒) ต้องระมัดระวังไม่ใช้ถ้อยคำที่อาจสื่อความหมายทำให้เกิดความเข้าใจผิด คลาดเคลื่อน ถ้อยคำที่อาจตีความได้หลายนัย หรือคำศัพท์แสลง โดยไม่ได้อธิบายความหมายที่ถูกต้อง อันทำให้ การสื่อสารข้อมูลไม่ชัดเจน

(๑๒.๓) ละเว้นการใช้ถ้อยคำและเนื้อหาที่หยาบคาย รวมทั้งคำที่มีความหมายสองแง่ สองงาม ข้อความที่ส่อเสียด ไม่สุภาพ เปรียบเปรยอ้างอิงในลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือการพาดพิง ถึงบุคคลอื่นโดยไม่สมควร

ข้อ ๑๓. ด้านการบริการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๑๓.๑) ควรระมัดระวังไม่ให้เกิดความตื่นตระหนกเกินกว่าเหตุในการแจ้งข่าว หรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบกรณีภัยพิบัติ หรือมีเหตุฉุกเฉิน

(๑๓.๒) ควรระมัดระวังการนำเสนอภาพ เสียง หรือเนื้อหาเกี่ยวกับการเสี่ยง อันตราย หรืออาจทำให้บาดเจ็บ และควรมีคำเตือนถึงอันตรายจากการเลียนแบบโดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลใกล้ชิด เช่น การใช้เครื่องออกกำลังกาย การปั่นปาย การขับซิ่งรถยนต์ จักรยานยนต์ เป็นต้น

(๑๓.๓) ควรกลั่นกรองข้อความในรายการ โดยเฉพาะ SMS (Short Message Service) หรือ MMS (Multimedia Messaging Service) ที่เปิดให้มีการสนทนาได้ตอบผ่านทางรายการ โดยยึดหลักการตามมาตรฐานจริยธรรม และไม่ควรเป็นการโฆษณาสินค้า และ/หรือบริการใด ๆ ไม่เป็นเรื่อง ส่วนตัว หรือระบุได้ถึงตัวบุคคลและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

ข้อ ๑๔. ด้านความมั่นคงของชาติ

(๑๔.๑) การแพร่ภาพและการกระจายเสียง ต้องระมัดระวังโดยไม่นำเสนอเนื้อหา หรือ ภาพที่แสดงที่ตั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ

(๑๔.๒) ต้องไม่นำเสนอเนื้อหาที่มีลักษณะขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย ของบ้านเมือง หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ

(๑๔.๓) ยึดหลักการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลาง สร้างความสามัคคี และ สนับสนุนหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๑๔.๔) การนำเสนอข้อมูลข่าวสารต้องมีบริบทและภูมิหลังที่ชัดเจน ทำให้ได้ทราบ ข้อมูลความเป็นมาอย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง ชัดเจน

ข้อ ๑๕. ด้านศาสนาหรือความเชื่อส่วนบุคคล

(๑๕.๑) การนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้วยการแพร่ภาพหรือการกระจายเสียง ต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสามัคคี ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา

(๑๕.๒) การนำเสนอข้อเท็จจริงโดยเคารพต่อแนวความคิด เสรีภาพในการนับถือ ศาสนา นิกายของศาสนา ลัทธินิยม และความเชื่อส่วนบุคคล

(๑๕.๓) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา การประกอบศาสนกิจของทุกศาสนา รวมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับ ภาพ สัญลักษณ์ ประวัติ จารัตประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อของกลุ่มบุคคล พึงกระทำด้วยความระมัดระวัง โดยปราศจากอคติ ไม่แสดงข้อคิดเห็นในเชิงดูหมิ่น ลบหลู่ และต้องใช้ภาษาในการดำเนินการด้วยความเคารพต่อทุกศาสนา ศาสนบัญญัติ และผู้นำทางศาสนาด้วย

ข้อ ๑๖. ด้านทรัพย์สินทางปัญญา

(๑๖.๑) ต้องเคารพต่อสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยต้องระมัดระวัง ไม่นำเสนอข้อมูลที่เป็นการลอกเลียนแบบ การบิดเบือน ดัดแปลง แก้ไข ทำซ้ำข้อมูล เผยแพร่ต่อสาธารณชน หรือดำเนินการโดยมิชอบต่อสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาโดยไม่ได้รับอนุญาต

(๑๖.๒) ในกรณีข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล หรือข้อมูลที่มีการจัดทำขึ้น หรือข้อมูลอื่นใด ที่ถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคล องค์กร หรือสถาบันใด หากประสงค์จะดำเนินการเผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ต้องขออนุญาต และได้รับความยินยอมในการดำเนินการ

หมวด ๕

บทลงโทษ

ข้อ ๑๗. ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ผู้ใด เจตนา ละเลย ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม ข้อบังคับ จนก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา ดำเนินการทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายธีระพงษ์ โสดาศรี)

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์